

1.6 Ympäristötilinpäätös 2025

1. Yleistä ympäristötilinpäätöksestä

Ympäristötilinpäätöksen muotoa, sisältöä ja määrittelyjä on kehitetty vuosina 2005–2007 Efeko Oy:n vetämän Kunnan ympäristökustannukset ja –tunnusluvut (KUTU) –hankkeessa. Kokkolan kaupunki osallistui hankkeeseen yhdessä eräiden muiden pilottikuntien kanssa. Hankkeessa on laadittu koetilinpäätökset vuosille 2005 ja 2006, mutta varsinainen ensimmäinen ympäristötilinpäätösraportti julkaistiin vuoden 2007 tietojen pohjalta ympäristöraportin osana. Tämä on 19. Kokkolan kaupungin ympäristötilinpäätös, joka liitetään osaksi kaupungin varsinaista tilinpäätöstä.

Ympäristötilinpäätökseen on koottu Kokkolan kaupungin ympäristötuotot, -kulut ja -investoinnit kokonaisuudessaan. Ympäristötilinpäätös sisältää lisäksi suhteutettuja taloudellisia tunnuslukuja. Tunnusluvut ovat vuosilta 2018–2025. Vuodesta 2016 lähtien ympäristötilinpäätös ei sisällä enää yhtiöitettyjen liikelaitosten, Kokkolan Sataman ja Energian tietoja. Vuosien 2018–2022 ympäristötilinpäätöksen tunnuslukujen laskemiseen vaikuttaa sosiaali- ja terveystoimen siirtyminen Soiteen ja vuoden 2023 ympäristötilinpäätökseen vaikuttaa pelastustoimen siirtyminen 2023 alusta lähtien Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan Hyvinvointialueiden alaisuuteen.

1.1 Laskentaperiaatteet ja rajaukset

Ympäristötilinpäätös on rajattu siten, että se kattaa Kokkolan kaupunkiorganisaatioon kuuluvat toimialat sekä kaupungin liikelaitoksista Kokkolan Veden. Tämä tulee huomioida eri kaupunkeja vertailtaessa. Ympäristötalouden tunnusluvut on määritelty ns. ensisijaisuuden periaatteella. Sen mukaan ympäristökustannuksia aiheutuu toiminnoista, joiden ensisijainen tarkoitus on ympäristönsuojelu.

Ympäristötuotot, -kulut ja -investoinnit on kohdennettu ympäristönsuojelun eri osa-alueille; ulkoilman- ja ilmastonsuojeluun, vesiensuojeluun ja jätevesien käsittelyyn, jätehuoltoon ja roskaantumiseen, maaperän ja pohjavedensuojeluun, melun ja värinän torjuntaan, luonnonsuojeluun ja maisemansuojeluun, ympäristönsuojelun viranomaistehtäviin ja ympäristönsuojelun edistämiseen.

2. Ympäristötoiminnan taloudelliset vaikutukset

Ympäristötoiminnan taloudelliset tunnusluvut kuvaavat tiivistetysti kaupungin kykyä toteuttaa sen toimintaan kuuluvaa ympäristönsuojelua talousnäkökulmasta tarkasteltuna.

Kokkolan kaupungin ympäristötuotot, -kulut ja -investoinnit 2025 (1 000eur)			
	Tuotot 1 000€	Kulut 1 000€	Investoinnit 1 000€
Ulkoilman- ja ilmastonsuojelu	127	414	0
Vesiensuojelu ja jätevesien käsittely	4 018	2 458	904
Jätehuolto ja roskaantuminen	140	810	26
Maaperän ja pohjaveden suojelu	0	206	0
Melun ja värinän torjunta	0	40	0
Luonnonsuojelu ja maisemansuojelu	0	6	110
Ympäristönsuojeluun liittyvät viranomaistehtävät	76	381	0
Ympäristönsuojelun edistäminen	31	52	203
Yhteensä 1000 €	4 392	4 367	1 243

Ympäristöperusteiset verot ja veroluonteiset maksut	(1 000 eur)
Polttoainevero	29
Yhteensä 1 000 €	29
YMPÄRISTÖTOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	4 396

Ympäristönsuojelulaitteiden (investointien) poistot ja arvoalentumiset:

Viemäriverkoston poistot	864
Jäteveden puhdistaminen/ poistot	809
Kaupungille jääneet jätehuollon poistot	118
Yhteensä 1 000 €	1791

Korkokulut (joko laskennalliset (esim. kunnan keskimääräinen korko%) tai kohdennetut todelliset korkokulut)

Vesilaitoksen tuloutus, viemärlaitoksen osuus	254
Yhteensä 1 000 €	254

Ympäristötilinpäätöksen tiedot on kerätty samalla tavoin vuosina 2006–2025. Suurin osa ympäristötilinpäätöksen luvuista on saatu kirjanpidosta ja osa perustuu arvioon. Menojen ja tulojen suuruusluokka on oleellista ja siitä syystä luvut on esitetty tuhansina euroina.

2.1 Ympäristötilinpäätöksestä johdettuja tunnuslukuja

KOKKOLAN YMPÄRISTÖTALOUDELLISET TUNNUSLUVUT	v. 2025	v. 2024	v. 2023	v. 2022	v. 2021	v. 2020	v. 2019	v. 2018
1. Ympäristötuotot / kunnan kaikki toimintatuotot %	9,7	10,5	9,9	8,1	8,5	9,2	8,3	8,5
2. Ympäristötuotot / €/asukas	90,8	83,5	75,0	79,6	82,0	83,3	81,9	81,3
3. Ympäristökulut + poistot / kunnan kaikki toimintakulut ja poistot %	3,1	3,2	2,9	1,4	1,6	1,6	1,7	2,1
4. Ympäristökulut + poistot / €/asukas	127,9	118,5	111,5	107,6	117,8	115,1	116,8	143,7
5. Ympäristöinvestoinnit / kunnan kokonaisinvestoinnit %	3,0	2,8	2,0	11,0	3,8	10,1	4,8	4,1
6. Ympäristöinvestoinnit /€/asukas	25,7	20,3	9,3	29,0	23,0	32,6	17,5	11,5

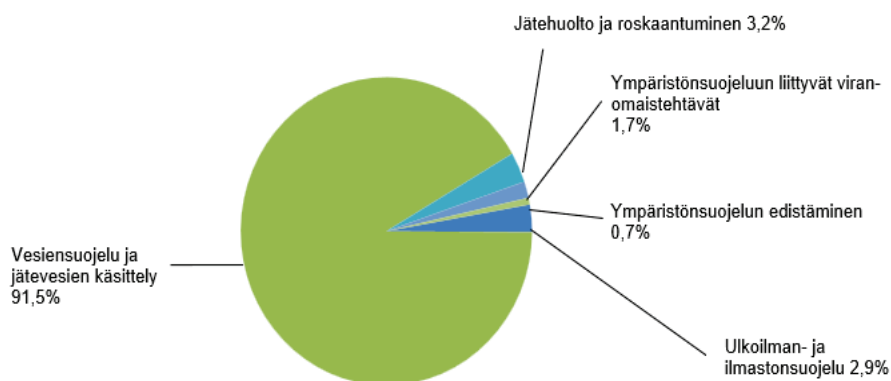
Tunnusluvuista voidaan havaita, että ympäristötuottojen suhteellinen osuus kaupungin kokonaistuotoista on laskenut vuodesta 2024. Pitkän aikavälin tarkastelussa vuosi 2025 sijoittuu keskitasolle. Ympäristökustannusten osalta tilanne on säilynyt lähes identtisesti edellisen vuoden tasolla. Ympäristöinvestointien osuus kaupungin kokonaisinvestoinneista on n. 3,0 prosenttia ja osuus on hieman noussut vuodesta 2024.

2.2. Ympäristötuotot

Ympäristötuotot muodostuvat tilikaudelle jaksotetuista ympäristötuloista. Niitä ovat esimerkiksi jätehuolto- ja jätevesimaksut, ympäristön pilaajilta perityt kunnan suorittamien tai teettämien kunnostustöiden ja siivousten korvaukset, öljysuojarahastolta saadut korvaukset öljyvahingoista ja niiden torjumisesta sekä ympäristön ennallistamisesta aiheutuneista kustannuksista sekä korvaukset ja avustukset torjuntakaluston hankintaan ja torjuntavalmiuden ylläpitoon, pilaantuneiden maiden kunnostukseen saadut avustukset, ympäristöinvestointien rahoitusosuudet ja -avustukset ym. ympäristötulot.

Kokkolan kaupungin ympäristötuotot olivat vuonna 2025 yhteensä n. 4,4 miljoonaa euroa, mikä oli n. 0,35 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2024. Ympäristötuotot vastasivat 9,7 % kaupungin kaikista toimintatuotoista (v.2024 10,5 %). Tulojen nousu johtuu vesiensuojelun ja jätevesien käsittelyn tulojen noususta, joka on seurausta Kokkolan Veden vesimaksujen nostosta. Ympäristötuotot olivat 90,80 euroa asukasta kohden.

Ympäristötuottojen jakautuminen 2025 (yht. n. 4,4 milj.eur)

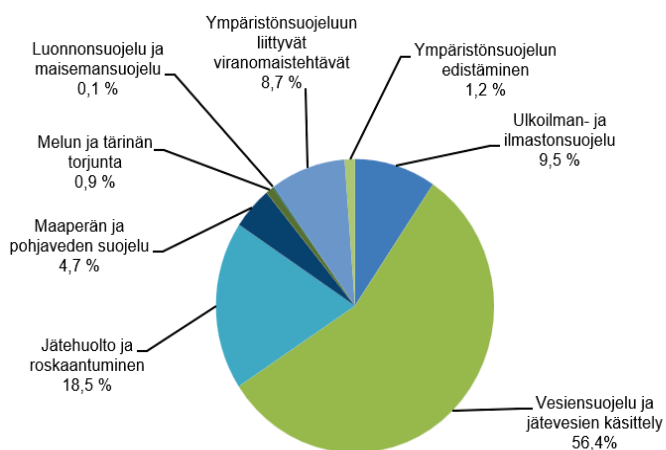
2.3 Ympäristökulut

Ympäristökulut ovat tilikaudelle jaksotettuja ympäristömenoja. Ympäristömeno aiheutuu toiminnasta, jonka tarkoituksena on tuottaa ympäristöhyötyjä tai ennaltaehkäistä, vähentää taikka korjata ympäristöhaittoja, parantaa tulevaa ympäristönsuojelun tasoa ja edistää luonnonvarojen kestävästä käytöstä. Näitä menoja aiheutuu muun muassa jätteen käsittelystä ja jätteen syntyminen ehkäisystä, maaperän, pinta- ja pohjavesien, ulkoilman ja ilmastonsuojelusta, melun torjunnasta ja biologisen monimuotoisuuden ja maisemien suojelusta. Ympäristömenoja voi aiheutua joko kunnan omasta toiminnasta tai toiminnasta, jolla kunta pyrkii ennaltaehkäisemään, vähentämään tai poistamaan muiden toimijoiden ympäristöön kohdistamaa rasitusta tai vahinkoa.

Ympäristöperusteisia veroja ja veroluonteisia maksuja peritään tietystä luonnonvarojen käytöstä tai haitallisia ympäristövaikutuksia aiheuttavasta toiminnasta. Ympäristöveroja ovat jäte-, sähkö- ja polttoaineverot. Öljyjättemaksu on veroluonteinen maksu. Ympäristöperusteiset verot ja veroluonteiset maksut ovat taloudellisia ohjauskeinoja, joilla valtio kerää verotuloja ja pyrkii ohjaamaan toimijoita niin, että ne valitsevat ympäristölle vähemmän haitallisia tuotteita ja toimintatapoja.

Kokkolan kaupungin ympäristökulut olivat vuonna 2025 yhteensä 4,4 miljoonaa euroa, mikä on n. 0,46 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2024. Tähän summaan ei sisälly ympäristöperusteisia veroja ja veroluonteisia maksuja eikä poistoja ja korkoja. Ympäristötoimintakulut ja poistot olivat 3,1 % kaupungin kaikista toimintakuluista ja poistoista. Soiten ja pelastustoimen siirtyminen Hyvinvointialueiden alaisuuteen 2023 alusta lähtien vaikutti kaupungin kokonaistoimintakuluihin alentavasti ja siitä syystä ympäristökulujen suhteellinen osuus nousi kokonaiskuluista ja poistoista. Ympäristöön kohdistuvat kulut ovat nousseet edellisestä vuodesta pääosin ulkoilman ja ilmastonsuojelun (esim. bioindikaattoriselvitys) sekä jätehuollon ja roskaantumisen toimenpiteissä. Kaupungin asukasmäärään suhteutettuna ympäristötoimintakulut ja poistot olivat 127,90 euroa/asukas.

Ympäristökulujen jakautuminen 2025 (yht. n. 4,4 milj.eur)

2.4 Ympäristöinvestoinnit

Ympäristöinvestointi on meno, joka aiheutuu ympäristönsuojelutarkoituksessa hankitusta hyödykkeestä. Tällaisella hyödykkeellä tuotetaan ympäristöhyötyjä, ennaltaehkäistään, vähennetään tai korjataan ympäristöhaittoja, parannetaan tulevaa ympäristönsuojelun tasoa ja edistetään luonnonvarojen kestävää käyttöä. Hankitun hyödykkeen odotetaan tuottavan tuloa tai se on tarkoitettu käytettäväksi tuotannontekijänä kunnan hyödyke- tai palvelutuotannossa jatkuvasti usean tilikauden ajan. Lisäksi hyödykkeen hankintamenon on ylitettävä poistosuunnitelman mukainen pienhankintaraja. Ympäristöinvestointeja ovat esimerkiksi ympäristönsuojelua varten hankitut koneet ja laitteet. Ne voivat olla myös infrastruktuuri-investointeja, jotka kohdistuvat eri ympäristönsuojelun osa-alueille.

Kokkolan kaupungin ympäristöinvestoinnit olivat toimialojen ilmoitusten perusteella tilikaudella 2025 yhteensä 1,24 miljoonaa euroa, mikä on n. 0,26 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2024. Ympäristöinvestoinnit vastasivat 3,0 % kaupungin kokonaisinvestoinneista. Asukasta kohden laskettuna ympäristöinvestoinnit olivat 25,70 euroa/asukas. Vuoden 2025 ympäristöön kohdistuvat investoinnit ovat olleet vesiensuojelun ja jätevesien käsittelyn sekä ympäristönsuojelun investointeja.

**Ympäristöinvestointien jakautuminen 2025
(yht. n. 1,2 milj.eur)**

